

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Auditdienst Rijk

Interim-rapport & beoordeling T2 Nederlands Forensisch Instituut (NFI) 2022

5 december 2022

Versie: Definitief
Kenmerk: 2022-0000297113

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Agenda

1. Terugblik samenwerking
2. Belangrijkste bevindingen per stroom
 - 2.1 Inkoopproces
 - 2.2 Betaalproces (proces van prestatie verklaren)
 - 2.3 Omzetproces
 - 2.4 Investeringsproces
 - 2.5 Personeelsproces
3. T2- afsluiting
4. Controleplanning jaareinde

Inleiding

Algemeen

- In deze PowerPoint-rapportage doen wij tussentijds verslag van de uitkomsten van de werkzaamheden die wij als interne auditdienst van het Rijk hebben verricht in het kader van onze wettelijke taak over 2022 t.a.v. het Nederlands Forensisch Instituut (NFI). Daarbij wordt aangetekend dat onze onderzoeken zich in wisselende stadia van uitvoering bevinden. Onze definitieve bevindingen, die in maart 2023 worden gerapporteerd in het auditrapport 2022, kunnen daarom afwijken van onze tussentijdse uitkomsten.
- In dit interim-auditrapport signaleren wij bevindingen en risico's die de aandacht behoeven zodat nog maatregelen ter verbetering kunnen worden getroffen.

Doel en doelgroepen

- Het rapport is opgesteld voor de algemeen directeur van het NFI.
- De Auditdienst Rijk (ADR) is de interne auditdienst van het Rijk. Dit rapport is primair bestemd voor het NFI. Voor door de ADR uitgebrachte (interim- en eind-)rapporten gelden de voorschriften uit de Wet Open Overheid; het rapport dient binnen vier weken op de website van de rijksoverheid geplaatst te worden door de opdrachtgever, tenzij daarvoor een uitzondering geldt. De minister van Financiën stuurt elk halfjaar een overzicht naar de Tweede Kamer met de titels van door de ADR uitgebrachte rapporten en plaatst dit overzicht op de website.

1. Terugblik samenwerking

- Overall prettig contact met open transparante communicatie en gesprekken. Ook fysiek aanwezig zijn met besprekingen is fijn.
*Actie: Dit met elkaar vasthouden.
- De beschikbaarheid van NFI-medewerkers is goed. Het is ons vaak gelukt om binnen enkele dagen een interview te plannen. Voor enkele stromen zal de ADR voorgaand aan de eindejaarscontrole contact opnemen met de proceseigenaren.
- Benodigde controle-informatie was vaak beschikbaar. Soms na enig doorvragen alsnog aangeleverd.

2. Belangrijkste bevindingen per stroom

- In de navolgende paragrafen worden de belangrijkste bevindingen per stroom en de verrichte controlewerkzaamheden beschreven. De benoemde stromen in deze interim-rapportage zijn in lijn met de eerdere presentatie over de controleplanning NFI 2022.

2. Stand van zaken bevindingen auditrapport 2021

- In ons auditrapport NFI 2021 stonden vijf bevindingen vermeld. Deze Powerpoint-rapportage gaat ook in op de stand van zaken t.a.v. van deze bevindingen.

Nr.	Bevinding	2020	2021	Ontwikkeling 2022
1	Inkoopproces: Rechtmatigheidsrapportage niet altijd volledig	■	■	Geen verbetering zichtbaar, samenwerking met IUC DJI benodigd.
2	Inkoopproces: Gevolgen samenwerking uitvoeringsorganisaties	▲	▲	Blijf in gesprek met het IUC DJI over bevindingen.
3	Betaalproces: Blijvende aandacht voor de administratieve vastlegging van prestaties is benodigd	■	■	Verbetering zichtbaar, doorontwikkeling gewenst.
4	Omzetproces: Validatie geschreven uren in Promis c.q. tijdschrijfmodule noodzakelijk	■	■	Geen verbetering zichtbaar, implementatie gewenst.
5	Omzetproces: Omzetverantwoordingen worden niet op een uniforme wijze uitgevoerd	▲	▲	Verbeterinitiatief opgezet, beheersmaatregelen gewenst.

Legenda: ▲ licht ■ gemiddeld ● ernstig ✓ opgelost NB Niet beoordeeld

2.1 Inkoopproces (1/2)

- Beperkte onderdelen van het inkoopproces zijn belegd bij het NFI zelf, waardoor bij de bevindingen ten aanzien van het inkoopproces een doorvertaling wordt gemaakt wat de IUC DJI bevindingen voor impact hebben op het NFI. Het NFI blijft eindverantwoordelijk voor dit proces.

Bevindingen IUC DJI (DJI team)- Gevolgen samenwerking uitvoeringsorganisaties

- Het DJI team beoordeelt analoog aan voorgaand controlejaar de maatregelen van interne beheersing binnen het inkoopproces van het IUC DJI. Het DJI team heeft geconcludeerd om niet te kunnen steunen op de werking van de key controls binnen het inkoopproces van het IUC DJI. Daarom zijn de dual purposedetests gestopt en is alleen gegevensgericht verder gegaan met de afwikkeling van de geselecteerde posten.
- Eén van de belangrijkste bevindingen is dat regelmatig de verkeerde inkoopprocedures zijn gekozen, maar de ingevulde rechtmatigheidsvelden in Leonardo dit niet aantonen.
- De definitieve terugkoppeling van deze bevindingen van de controle van het IUC DJI zal later plaatsvinden.

Wij adviseren het NFI om nader in gesprek te gaan met het IUC DJI over deze bevindingen en intern de gevolgen te bepalen van deze bevindingen voor welk deel het NFI zelf moet oppakken.

- Voor de NFI controle betekent dit dat er aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden worden ingericht op inkoopposten. Ons streven is om hiervan een groot deel af te ronden voor het einde van dit jaar.

2.1 Inkoopproces (2/2)

Rechtmatigheidsrapportage niet altijd volledig

- Vanuit de beoordeling van het inkoopproces van het IUC DJI (zie vorige sheet) is gebleken dat niet kan worden gesteund op de key control van het invullen van rechtmatigheidsvelden in Leonardo. Bij de huidige totstandkoming van de rechtmatigheidsrapportage worden de ingevulde rechtmatigheidsvelden in Leonardo als basis genomen. Het risico van de huidige manier van opstellen van de rechtmatigheidsrapportage is dat het NFI niet alle onrechtmatigheden in beeld heeft. Het is van groot belang dat het NFI de onrechtmatigheden op alle type inkopen (light, rijksbreed, regulier etc.) volledig in beeld heeft voor het einde van het jaar om zich hierover te kunnen verantwoorden. Vanwege het niet kunnen steunen op de ingevulde rechtmatigheidsvelden vanuit het IUC DJI is een work-around door het NFI benodigd om de volledigheid van onrechtmatige inkopen vast te stellen. Een CREA-lijst kan een optie zijn om een betrouwbaardere rechtmatigheidsrapportage op te stellen. De CREA-lijst is een beheersmaatregel achteraf op basis van de realisatie c.q. de betaalde facturen van het lopende kalenderjaar, waarbij per post wordt beoordeeld of de inkoop rechtmatig is geweest.

Wij adviseren het NFI om in samenwerking met het IUC DJI een nieuwe betrouwbare vorm van een rechtmatigheidsrapportage op te stellen danwel de huidige totstandkoming van de rechtmatigheidsrapportage te verrijken, rekening houdend met de volledigheidaspecten.

Vervolgacties op light inkopen benodigd

- Het FDC voert analyses en steekproeven uit op de light inkopen (verlicht inkoopregime bij bepaalde type producten en diensten t/m €2.500). Uit de steekproef van het FDC blijken bij 7 van de 10 posten bevindingen. Daarnaast wordt door het FDC een onderscheid gemaakt tussen verdachte en niet verdachte light inkopen. Ons is onvoldoende inzichtelijk hoe opvolging wordt gegeven aan deze analyses en bevindingen. Deze opvolging is belangrijk, aangezien deze analyse wel kan leiden tot onrechtmatigheden danwel correcties.

Wij adviseren het NFI om naar aanleiding van de uitkomsten van de analyses en steekproeven van het FDC nader onderzoek te doen om te valideren of er geen structurele tekortkomingen zitten in het light inkoopproces.

2.2 Betaalproces (proces van prestatie verklaren)

Blijvende aandacht voor de administratieve vastlegging van prestaties is benodigd

- Wij zien een verder opgaande lijn in het proces van prestatie verklaren, in de zin dat PV's vaker dan voorheen aanwezig zijn in Leonardo. Bij de helft van onze systeemtesten was de PV aanwezig. De kwaliteit van deze PV's is regelmatig onvoldoende. Bij meerdere systeemtesten komt het bijvoorbeeld voor dat de verzamelfactuur als PV wordt gehanteerd, terwijl dit de inhoudelijke controle van de PV-er moet zijn. Hierdoor is het noodzakelijk voor het NFI om het PV proces verder door te ontwikkelen op deze punten en de awareness bij PV-ers te blijven stimuleren.

Wij adviseren het NFI om periodieke beheersmaatregelen in te richten op het actief signaleren van ontbreken van PV's in de inkoopdossiers. Daarnaast adviseren wij de awareness bij PV-ers te vergroten door te benadrukken dat inhoudelijke controles moeten worden toegevoegd als PV.

Schoning prestatieverklaarders tabel gewenst

- Tijdens de gesprekken met PV-ers merkte wij op dat PV-ers prestaties moesten verklaren op orders waarvoor zij niet geautoriseerd voor zouden moeten zijn. Dit benadrukt het belang van de inrichting danwel de schoning van de prestatieverklaarders tabel. Wij constateerden tijdens de gesprekken dat de prestatieverklaarders tabel in Leonardo nog niet is geactualiseerd.

Wij adviseren het NFI om de prestatieverklaarders tabel te schonen waar nodig en in te richten conform de mandateringsstructuur.

- Als het NFI dit op prijs stelt, zouden wij een informele presentatie kunnen geven aan PV-ers welke checks en vastleggingen wij verwachten in dit proces.

2.3 Omzetproces (1/2)

- Het NFI heeft n.a.v. eerdere bevindingen van de ADR bij het omzetproces een verbeterinitiatief opgezet in de vorm van projectcontrol. Over deze aanpak zijn wij positief gestemd. Tegelijkertijd, constateren wij dat deze aanpak tot op heden nog tot beperkte veranderingen in het omzetproces heeft geleid. Ons is nog onduidelijk via welk tijdspad dit verbeterplan gaat worden gerealiseerd.

Validatie geschreven uren in Promis c.q. tijdschrijfmodule noodzakelijk

- In het auditrapport 2021 hebben wij nadrukkelijk aandacht gevraagd voor het gebruik maken van de accorderingsoptie in de tijdschrijfmodule. Wij hebben meegekeken met de werking van de tijdschrijfmodule en de optie van accordering is aanwezig in de module. In feite betreft het alleen het doorvoeren van een change en de inrichting van autorisaties om de accorderingsoptie operationeel te maken. De accordering van uren door gemandateerden is van belang om de juistheid en volledigheid van geschreven uren op omzetactiviteiten te borgen.

Wij adviseren nogmaals nadrukkelijk om door middel van een managementbesluit de accorderingsoptie te gaan gebruiken.

Handmatige rubricering omzetstromen brengt foutgevoeligheid met zich mee

- Het NFI kent diverse omzetstromen (IBOS, vaste omzet per maand, projecten en offertetrajecten). Wij constateren dat de rubricering van de omzet handmatig wordt toegevoegd en er geen (geautomatiseerde) beheersmaatregelen aanwezig zijn om dit aan de voorkant af te dwingen. Het risico dat hierbij ontstaat is dat door handmatige toevoegingen fouten kunnen worden gemaakt.

Wij adviseren het NFI om preventieve (geautomatiseerde) beheersmaatregelen te implementeren om de rubricering aan de voorkant in te regelen. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door koppeling aan een tijdschrijfcode of bij de projectaanname.

2.3 Omzetproces (2/2)

Omzetverantwoordingen worden niet op een uniforme wijze uitgevoerd

- Het omzetproces betreft de belangrijkste stroom binnen het NFI. Het proces kent veelal een handmatige interne beheersing en is afhankelijk van de kennis en kunde van de projectcontrollers. De afhankelijkheid van de projectcontrollers in combinatie met de handmatige beheersing is risicovol, aangezien bij eventueel verloop of verzuim een probleem ontstaat in het primaire proces van het opstellen van de omzetoverzichten. Hierdoor is het belangrijk dat het NFI naar een uniforme werkwijze toewerkt voor de op te stellen omzetoverzichten, zodat omzetsdossiers zelfstandig leesbaar zijn en gemakkelijk kunnen worden overgedragen onder projectcontrollers. Dit mitigeert het risico van de afhankelijkheid van projectcontrollers en dat omzetoverzichten op verschillende manieren worden opgesteld.

Wij adviseren het NFI om als onderdeel van het verbeterinitiatief toe te werken naar een uniforme werkwijze voor de omzetoverzichten en voldoende capaciteit op deze belangrijke stroom in blijven te zetten om de continuïteit van het omzetproces te borgen.

2.4 Investeringsproces

- Het NFI heeft de eerdere bevindingen aangaande het investeringsproces goed opgepakt. Dit krijgt zijn uitwerking in de nieuwe uitvoeringsregels en geeft goed inzicht in de uitgangspunten rondom alle aspecten van activa.

Dossiervorming schattingswijziging

- Voorheen lag de gebruiksduur van een actief niet altijd in lijn met de gehanteerde afschrijvingsduur, waardoor het matchingsprincipe niet consequent werd toegepast. Wij hebben vernomen dat het NFI op twee activa categorieën in de toekomst mogelijk de afschrijvingstermijn gaat wijzigen naar de bovenkant van de range (laboratoriumapparatuur en werkplek hardware).

Wij adviseren het NFI om zorg te dragen voor een volledig dossier waarin alle aannames en analyses die ten grondslag liggen aan deze wijziging, alsmede de uitwerking hiervan is gedocumenteerd.

Monitoring activa in projecten

- Bij de projecten die het NFI uitvoert, wordt diverse activa aangeschaft. Activa in projecten worden in beginsel geactiveerd, maar omstandigheden kunnen zich voordoen waarbij andere afwegingen voor activa binnen projecten kunnen spelen. Uitzonderingen op de regel dienen goed te worden gedocumenteerd en gemonitord.

Wij adviseren het NFI om te monitoren of activa in projecten conform de uitvoeringsregels worden behandeld en uitzonderingen adequaat worden toegelicht.

2.5 Personeelsproces

- Op dit moment zijn er geen benoemenswaardige bevindingen ten aanzien van het personeelsproces vanuit de interim-controle van het horizontale PU-team.

3. T2 – afsluiting – Algemeen beeld (1/2)

- Het T2-balansdossier is niet integraal bekeken, maar risicogericht zijn specifieke posten van de jaarrekening beoordeeld. Overall, is het balansdossier goed navolgbaar.
- Het controlememorandum geeft voldoende inzicht in de risico's in de bedrijfsvoering en ontwikkelingen bij het NFI.

Ter aanvulling kan in het controlememo de verwachtingen worden vermeld hoe met de problemen in capaciteit wordt omgegaan en welke impact dit eventueel kan hebben op de primaire bedrijfsvoering.

- De deelwaarnemingen zijn navolgbaar en adequaat gedocumenteerd.

Wij adviseren om goed te bepalen op welke jaarrekeningposten deelwaarnemingen uitgevoerd worden. Het zou goed zijn om dit in lijn te brengen met waar het NFI zelf risico's ziet voor het verantwoordingsproces. De deelwaarnemingen over bijvoorbeeld kas en leningen hebben geen toegevoegde waarde (nul mutaties). Hier zou men beter bijvoorbeeld op verschillende omzetposten een deelwaarneming kunnen doen.

- De opmerking vanuit eerdere tertaalafsluitingen over de cijferbeoordeling is goed opgepakt door het NFI. Op zowel de balans als W&V zijn op jaarrekeningpostniveau de grotere mutaties nu voldoende toegelicht.

3. T2 – afsluiting – Specifieke posten (2/2)

- **Omzet:** De omzetspecificatie geeft een toereikend inzicht in de omzetcategorieën van het NFI en de rubricering daarvan. Richting de eindejaarscontrole zouden wij over een Excel-overzicht van de omzet per maand willen beschikken met daarin het verloop over het jaar per omzetsoort. Dit om per omzetteype gemakkelijk te kunnen selecteren en documenten op te vragen.
- **MVA:** Zoals eerder vermeld bij het investeringsproces, zouden wij eerst graag de onderbouwing verkrijgen van de schattingswijziging. Voor de eindejaarscontrole is het van belang dat een schattingswijziging prospectief moet worden verwerkt in de W&V (dus in de periode dat de wijziging plaatsvindt). Verwerking met terugwerkende kracht is dus niet toegestaan (denk aan inhaalafschrijvingen of vergelijkende cijfers). Daarnaast is het van belang dat in de jaarrekening 2022 de aard van de wijziging en het kwantitatieve effect van de wijziging moet worden toegelicht (RJ 145). Ook overleg met DFEZ hierover is gepast.
- **Materiele uitgaven:** Vanwege de IUC DJI bevindingen (en het stoppen met systeemgericht controleren) worden aanvullende inkoopposten geselecteerd. Daarnaast is het PV proces verbeterd, maar zijn wij nog niet in staat om systeemgericht te kunnen steunen, waardoor aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden zullen worden uitgevoerd.
- **Eigen vermogen:** Zie opmerking in vorige sheet over de impact van minder capaciteit op de primaire bedrijfsvoering.
- **Voorzieningen:** Wij zullen analoog aan voorgaande controlejaren in december 2022 met Edwin en Loes (P&O) een afspraak inplannen om de herijkte voorzieningen door te spreken.

4. Controleplanning jaareinde

- Goede ervaringen van de interim-controle met elkaar vasthouden met name op het gebied van efficiënt en effectief werken op afstand en fysiek.
- Voor de eindejaarscontrole is het van belang dat voorafgaand aan de aftrap van de controle afspraken te maken, en wederzijdse informatiebehoefes met elkaar te delen mogelijk op stroomniveau. Vooral op controles die we vooruit willen schuiven in de tijd.
- Belangrijke aspecten zijn onder andere de beschikbaarheid van de medewerkers tijdens de eindejaarscontrole en de tijdige ontvangst van door ons benodigde controle-informatie.

4. Controleplanning jaareinde

	Activiteit	Product	Startdatum	Einddatum
1	Bespreking interim-rapportage afdeling financiën NFI	Presentatie	3 november 2022	
2	Bespreking interim-rapportage leiding NFI	Presentatie	1 december 2022	
2	Aanlevering balansdossier T3	Balansdossier T3	25 januari 2023	
3	Start eindejaarscontrole ADR-NFI		begin februari 2023	15 maart 2023
4	Auditrapport NFI 2022 en bespreking daarvan met de leiding	Auditrapport ADR NFI 2022	1 maart 2023	15 maart 2023

